

A RADELKIS Elektrokémiai és Műszergyártó Szövetkezet orvosi és laboratóriumi műszereket készít. Saját tervezőgárdájának munkája alapján 1979-ben kezdte meg a legmodernebb, „nagy intelligenciájú” egészségügyi műszerek prototípusának, illetve nullszeriájának gyártását. Ezek az új műszerek önmagukat ellenőrzik, és teljesen automatikusan jelzik az orvosnak az összes diagnosztikai eredményt. Alkalmazásukkal tovább növekszik a biztonság a gyógyító munkában

Milliárdok – társadalombiztosításra

Táppénz, családi pótlék, nyugdíj, segélyek
Csongrád megyei összegezés

Az V. ötéves terv első évében életbe lépett új társadalombiztosítási törvény mellett az elmúlt években számos intézkedés született a társadalombiztosítási ellátások fejlesztésére, a nyugdíjak helyzetének javítására. Így például a nyugdíjak évenkénti emelésének legkisebb összege 30 forintra 70 forintra növekedett; a különböző fogvasztói áremelkedések ellensúlyozására 1976. július 1-én a nyugdíjakat és a családi pótlékokat 60, 1979. július 1-től a nyugdíjat 180, a családi pótlékokat pedig gyermekenként 130 forinttal emelték. 1977. január 1-től a szövetkezeti tagok is kaphatnak gyermekgondozási segélyt, 1979. január 1-től pedig fel-emelték az alacsony összegű nyugdíjakat.

Mind ezek hatására Csongrád megyében az elmúlt évi társadalombiztosítási kiadás közel 3 milliárd forint volt, 16 százalékkal több, mint 1978-ban. A munkáltatóktól befolyt 1 milliárd 464 millió forint, s a munkavállalók 499 millió forint járulka a kiadások 69,8 százalékát fedezik. Az állam a pótlásra több mint 800 millió forintot biztosított. Az idén valamelyest csökken a bevételi hiány, mivel az egyes munkáltatói járulékkülcsöket 15–22 százalékról 24 százalékra emelték.

A társadalombiztosítási kiadások kétharmadát, mintegy 1 milliárd 900 millió forintot a nyugdíjak, járadékok fedezésére fordította a Társadalombiztosítási Igazgatóság. Tehát 20 százalékkal többet, mint 1978-ban. A nyugdíjasok, járadékosok száma már meghaladja a 87 ezret. Emelkedett a saját jogú új nyugdíjasoknak kifizetett nyugdíjak átlaga — 1801 forintra 2361 forintra. Ez az átlag az emelkedés ellenére is alacsonyabb az országos átlagnál. Jellemző, hogy még mindig magas, 22–23 százalékos a rokkantnyugdíjasok aránya, igen kevesen, csupán 400–500-an veszik igénybe a 3 és 7 százalékos ösztönző nyugdíjpótlékokat.

A Csongrád megyei nyugdíjasok 30–35 százaléka dol-

gozik 840, illetve 1260 órát. Az idén a nem fizikai munkakörben dolgozóknál életbe lépett a kereseti határ évi 30 ezer forintos korlátozása. Az ezer 720 forinton aluli összeget kapó nyugdíjasok azonban továbbra is korlátlanul dolgozhatnak, ha fizikai munkakörben foglalkoztatják őket.

A családi pótlékra fordított kiadás az elmúlt évben 381 millió forint volt, közel 20 százalékkal több, mint az előző évben. Családi pótlékban 71 ezer 125 gyermek részesült, s közel 15 ezren kaptak 130 forintos jövedelem-pótlékokat. Ezzel több már a háromgyermekes családok száma, de továbbra is az egy-, illetve kétgyermekes családok vannak túlsúlyban.

A Társadalombiztosítási Igazgatóság táppénzkiadása 242 millió forint volt, közel 18 millióval nőtt, egyrészt az átlagkereset, másrészt a táppénzre jogosultak létszámának emelkedése miatt. Am tavaly kevesebben voltak táppénzen, mint 1978-ban. A táppénzes helyzetben bekövetkezett javulás egyrészt az intézkedések eredménye, másrészt annak a következménye, hogy nem volt influenzajárvány. Ezért egyes helyeken csökkent a betegforgalom, például Szegeden 50 ezerral. Néhány negatív jelenség továbbra is megfigyelhető. Esetenként még mindig előfordul, főleg közsegekben, hogy egyes dolgozók indokolatlanul kerülnek táppénzes állományba, jutnak orvosi igazoláshoz. Előfordul, hogy késeve nyilvánítják keresőképessé a volt beteget, s megsértik a táppénzes fegyelmet. A rendkívüli táppénzes ellenőrzéseken megjelent betegek 20–25 százalékát a felülvizsgálaton keresőképessé nyilvánítják, az ellenőrzött betegek 20–25 százalékával szemben eljárás kell indítani. Mindezek ellenére kevés esetben válik szükségessé a táppénz megvonása.

Terhességi-gyermekgondozási segélyekre 155 millió forintot fordított az igazgató-

ság, 2–3 százalékkal kevesebbet, mint 1978-ban. A csökkenés összefügg azzal, a szülési és a gyermekgondozási segélyt több mint négyszázzal kevesebben vették igénybe. Az elmúlt évben 11 ezer 777-en voltak gyermekgondozási segélyen, 1300-zal kevesebben az előző évinél.

Gyógyászati segédeszközökre 1979-ben 14,6 százalékkal több, összesen 12 millió forint jutott Csongrád megyében, s egyebek között drágább hallókészülékeket és betegkocsikat kaptak a rászorulóak. Az ellátás gyógyászati segédeszközökből — szállítási és szakmai problémák miatt — az elmúlt évben sem volt problémamentes. Egyes gumiharisnya-féleségekből, mankókból, járóbotból, önhajtós betegkocsiból, hallókészülékekhez szükséges egyes tartozékokból időnként kevesebb volt az elegendőnél, s az egyedi csiszlású szemüveglencsére és az orthopéd cipőkre is többet kellett várni.

Dr. Nagy Máté

Akinek inge...

Széles körben újtukra indultak gazdaságunkban azok a mulhatatlanul szükséges változások, amelyek hiányában képtelenek lennének rendet teremteni portánkon, képtelenek lennének megőrizni elért eredményeinket, életszínvonalunkat. Csak az a kérdés: kielégítő-e mindaz, ami történt. Sajnos nem, mert mindez csak a kezdet. A világgazdaságban a nyersanyag- és energiaárak emelkedése tavaly is tovább folytatódott, sőt, várhatóan nem lesz ez másként az idén sem. Rőadásul a tavalyi szabályozók között vállalatunk nagy része még mindig nem volt teljes mértékben kitéve a világgazdaságban fűdőgáló jeges szeleknek. Mindennek következtében az elért eredmények csak biztató kezdetnek tekinthetők, amelyek legfőképpen korábbi állapotunkhoz képest mondhatók fontosnak és jelentősnek.

Az élet nem áll meg körülöttünk, tovább kell tehát lépni az idén is a megkezdett úton. S már hallani vélem a kérdéseket: hogyan lépjünk tovább? Hiszen nyáris takarékoskodunk, amivel és ahogyan csak tudunk; ahol csak lehetett, a maximumig növeltük a munkaintenzitást; leálltunk azokkal a gazdaságtalan termékekkel, amiket csak elhagyhattunk, javítottunk a minőségen... Igaz, gondjaink voltak az anyagellátással, s ez veszteségeket is okozott, de hát ez nem rajtunk múlott...

Valóban, hogyan tovább? Hiszen sok helyen érzik úgy, minden emberileg lehetségest megtekintve a jobb eredményekért, hogy tisztességes és valóban megbecsülést érdemlő eredményeket érjenek el. S amikor azt látják, hogy rengeteg munka és erőfeszítés után is csak a kezdeteknél tartanak, sokszor kedvetlenül társják szét kezüket; de hát mit kellene még tennünk? Többet várunk tőlünk, többet követel az élet? Rendben van, de hát így is rengeteget dolgozunk, még többet hogyan vegyünk a nyakunkba?

Kétségtelenül van igazság e kérdésekben, hiszen sokat és egyre többet dolgoznak nálunk az emberek, vezetők és munkások egyaránt. Igaz, sok szó esik nálunk mostanában a munkafegyelméről, a munkaintenzitásról. S ez nem is csoda, hiszen például — főként a nem kellően szervezett — építkezéseken még mindig látni támaszkodó embereket, munkaidőben focizót, olykor a szomszéd kiskocsmába betérő brigádost. Csakhogy alighanem abszolút kisebbségben vannak már nálunk a munkajóban is ráérő emberek. Aki már járt gyárban, látott szalag mellett dolgozó embereket, az jól tudja, hogy az ő munkaintenzitásukban aligha lehetne kifogást találni. Rendben van, de hát így is rengeteget dolgozunk a jövőre nézve? Talán nem annyira a több munkára volna szükség sok helyen, hanem a másra, a jobbra a kelendőbbre és a jobban szervezetre. Mert ha a nagyon feszített munkatempó nem hozza meg a maga kiváló eredményeit, ez — uram bocsá! — esetleg éppen a szervezetenlenség, koncepciótlanság jele lehet. S ha ebben a helyzetben a rengeteg — talán jórészt éppen a szervezetenlenség és koncepcióhiány miatt szükséges — operatív munkából ki sem látszik az ember, akkor magával mindig s néha kifelé is elhúzza; mi mindent megteszünk, ami emberileg lehetséges! S éppen ez a hit az, ami zsákutcához, s emberi energiák pocsékolásához vezet.

Másnál természetesen könnyebb észrevenni az ilyen jellegű hibákat. Magunknak viszont mindig ott vannak a megnyugtató hitek, a sokszor objektív tényekkel is alátámasztott magyarázatok. S ha kívülről veti fel valaki ezeket a lehetőségeket, sokszor dühödtlen legyintünk rá: nem ért hozzá. S különben is: mit akarnak még többet tőlünk? Pedig nem annyira többet, inkább mást és jobbat. Csakhogy ezt kívülről nagyon nehéz konkrétan javasolni, ha pedig általában javasoljuk, sokszor éppen az érintettek legszentebb meggyőződése: ez semmiképpen sem vonatkozhat ránk. S ugyebár: akinek nem inge... Csakhogy sokak számára még igencsak testre szabott ez az ing. Reméljük, egyre többen veszik majd magukra. A maguk kényelméért is.

Szávay István

Új légi menetrend

A bevezetésre kerülő nyári időszámítás a légi közlekedésre is kihat. A helyi idők változásai, amelyek nem mindenütt egyformák — például Svájcban és Jugoszláviában nem állítják előre az órákat — nagyban befolyásolják a menetrendek összeállítását. Az indulási és érkezési idők a légimenetrendekben mindenütt helyi időben szerepelnek. A MA-LÉV nyári menetrendje, miként minden légitársaságé, április 1-én lép életbe.

A nyári időszámításra történő áttérés az európai országokban mindenütt, így nálunk is, április 6-án történik meg, ezért a MA-LÉV felhívja a légitutasok figyelmét arra, hogy április 1–5. között, valamint ősszel szeptember 28-tól október 31-ig a menetrendben a megadott

budapesti helyi idő 1 órával korábban értendő. Az említett időszakban a MA-LÉV készséggel nyújt felvilágosítást városi és repülőtéri irodáiban.

(MTI)

Napirenden

Az energiagazdálkodás

A Szegedi Akadémiai Bizottság műszaki szakbizottságának keretében működő energiagazdálkodási munkabizottság tegnap, hétfőn ta-

nácskozást rendezett Szegeden, a SZAB székházában az energiagazdálkodás aktuális és távlati feladatairól. Bödcs Aladár, az Állami Energetikai és Energia-biztonsághoz tartozó Felügyelet igazgatóhelyettese vitaindító előadásában rámutatott arra, hogy a népgazdaság számára rendelkezésre álló, hozzáférhető energiaforrások és -források szűkös volta immár a gazdasági fejlődés lehetőségeit behatároló egyik legfontosabb tényezővé vált. Eppen ezért alapvető feladat az ország energiagazdálkodásának további ésszerűsítése, a takarékoság minden lehetséges és ésszerű forrásának feltárása.

Az előadást követően konferenciák és a vitában felszólalók azt elemezték, hogy a megyében és a Dél-Alföldön milyen konkrét lehetőségek és feladatok vannak az energiagazdálkodás ésszerűsítésében.

Vörös vándorzászló a legjobb KISZ-szervezeteknek

Az idén is vörös vándorzászlóval jutalmazták a legjobb KISZ legkiválóbb szervezeteinek eredményeit. Ezúttal 91 közösség érdemelte ki a KISZ Központi Bizottságának a magas kitüntetését, amelyet ünnepi összejöveteleken vesznek át ezekben a napokban.

A jók közül is a legjobbaként, sorozatban harmadszor, s ezzel végleg el-

nyerte a KISZ KB vörös vándorzászlóját a Csepel Vas- és Fémművek, a Lenin Kohászati Művek, a szerencsi Bocskai István Gimnázium, a székesfehérvári 323. számú Vörösmarty Mihály Építőipari Szakmunkásképző Intézet, a siófoki Kőolajvezeték Építő Vállalat, a nyíregyházi ME-ZÖGEP Vállalat, valamint több katonai alakulat KISZ-szervezete.